

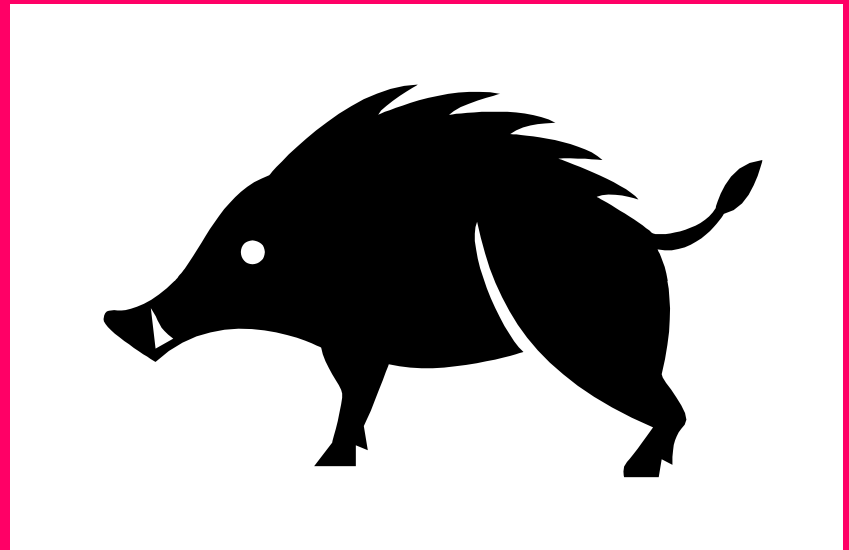
Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Hasiči se mohou při zásahu dostat do styku se zvířaty:

- zdravými
- handicapovanými
- zdivočelými.

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Zvířata i hmyz jsou daleko vnímavější ke všem vlivům okolního prostředí:

- plameny,
- kouř,
- otřesy,
- hluk,

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Dokáží reagovat:

- instinktivně,
- značně rychleji než člověk,

Což může být pro lidi:

- varujícím znamením,
- nebezpečím.

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Chování zvířat může vést k jejich:

- zpanikaření,
- zdivočení,
- zvýšení agresivity,
- shlukování,
- ztížení ovladatelnosti.

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

S nebezpečím ohrožení od zvířat je spojeno také
nebezpečí infekce.

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

- mění se technologie chovu hospodářských zvířat,
- setkáváme se s většími počty zvířat v chovech
- rozšířil se chov zvířat v bytech,
- rozšířil se také chov zvířat exotických a nebezpečných ¹⁾.

¹⁾ Nebezpečným druhem zvířete je takový druh, který vzhledem ke svým biologickým vlastnostem má zvláštní nároky, může ohrozit zdraví a život člověka, který se pak může dopustit týrání jedince tohoto druhu; nebezpečné druhy zvířat stanoví ministerstvo zemědělství ČR vyhláškou – zákon č. 246 / 1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání v platném znění

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Problémy při zásahu jednotek se vyskytují i v souvislostech s **divoce žijícími druhy hmyzu**

- včely,
- vosy,
- sršni,

Při napadení člověka může dojít k **alergickým příznakům**, které mohou přerůst do **stavu ohrožujícího život.**

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Nebezpečí z ohrožení zvířaty může vznikat:

- při požárním zásahu
- při záchranných pracích
 - dopravní nehody,
 - živelní pohromy,
 - únik nebezpečných látek,
 - technologická pomoc.

Předpokládaný výskyt nebezpečí z ohrožení zvířaty

- a) v objektech pro ustájení nebo chov zvířat,
- b) v domech a bytech chovatelů,
- c) v dopravních prostředcích převážejících zvířata,
- d) při průmyslovém zpracování zvířat,
- e) u volně pobíhajících zvířat na místě zásahu,
- f) v přírodním prostředí - *klíšťata*,

Předpokládaný výskyt nebezpečí z ohrožení zvířaty

g) při transportech většího počtu zvířat po silnici nebo
železnici,

Předpokládaný výskyt nebezpečí z ohrožení zvířaty

h) při individuálně přepravovaných zvířatech

- psi,
- kočky,
- dravci,
- šelmy,
- jedovatí plazi a jiná exotická zvířata,

Předpokládaný výskyt nebezpečí z ohrožení zvířaty

- i) při záchraně zvířat,
- j) při intoxikaci zvířat, kdy dochází
 - ke změně jejich chování
 - snížení pohyblivosti zvířat,
 - ke snížení možnosti jejich ovladatelnosti,

Předpokládaný výskyt nebezpečí z ohrožení zvířaty

- k) při hromadném ustájení,
- l) ve velkochovech,
- m) v laboratorních chovech.

Ochrana při nebezpečí z ohrožení zvířaty

Ochrana životů a zdraví hasičů před nebezpečím z ohrožení zvířaty spočívá v následujících zásadách:

- a) řídit se taktikou zásahu pro záchranu zvířat,
- b) spolupracovat:
 - s lékaři,
 - veterinární a hygienickou službou,
 - využívat služeb odborníků v této oblasti,

Ochrana při nebezpečí z ohrožení zvířaty

- c) u zdivočelých a neovladatelných zvířat, které ohrožují své okolí je možné využít **zvláštních opatření**:
- odchyt,
 - narkotizace,
 - usmrcení zvířete - případně ve spolupráci s majitelem nebo Policií ČR;

Bezprostřední ohrožení člověka zvířetem je důvodem k usmrcení zvířete¹⁾,

¹⁾ § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 246 / 1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

Ochrana při nebezpečí z ohrožení zvířaty

d) v případě, že divoce žijící včely, vosy nebo sršni apod. ohrožují osoby:

- ucpat výletové otvory
- zkrápět hmyz rozprašenými vodními proudy
- způsobuje to - jejich ochlazení a uklidnění,
- omezení létavosti

*„To jsem si nemyslel, že nás
toho roje včel hasiči zbaví tak
rychle...“*

Ochrana při nebezpečí z ohrožení zvířaty

- Po dohodě s odborníkem lze přikročit i k hubení hmyzu
- smetení do nádob s uzávěrem,
 - odsátí hmyzu speciálním vysavačem,
 - ochlazení s využitím přenosných hasicích přístrojů CO₂,
 - schválené insekticidy,
 - lak na vlasy.

Ochrana při nebezpečí z ohrožení zvířaty

- e) dekontaminace a případně dezinfekce
 - použitých ochranných prostředků,
 - výstroje
 - věcných prostředků,
- f) zvýšená osobní hygiena hasičů - dokonalá očista těla,

Ochrana při nebezpečí z ohrožení zvířaty

- g) při podezření z možnosti nákazy provést u zasahujících hasičů **lékařské vyšetření**,
- h) při rizikových činnostech, které lze předpokládat, je možno provést předem **preventivní očkování**,
- i) při napadení a poranění zvířetem nechat zvíře odborně vyšetřit z důvodu nebezpečí nákazy, poranění ošetřit.

Ochranné prostředky proti nebezpečí z ohrožení zvířaty

- a) ochranné prostředky hasiče,
- b) ochrana nechráněných částí těla - *ruce, krk, obličej*,
- c) pro práci se včelami nebo jiným nebezpečným hmyzem lze použít
 - včelařskou výstroj;
 - protichemický oblek
 - pracovat pod ochranným proudem vodní mlhy nebo vzduchu.

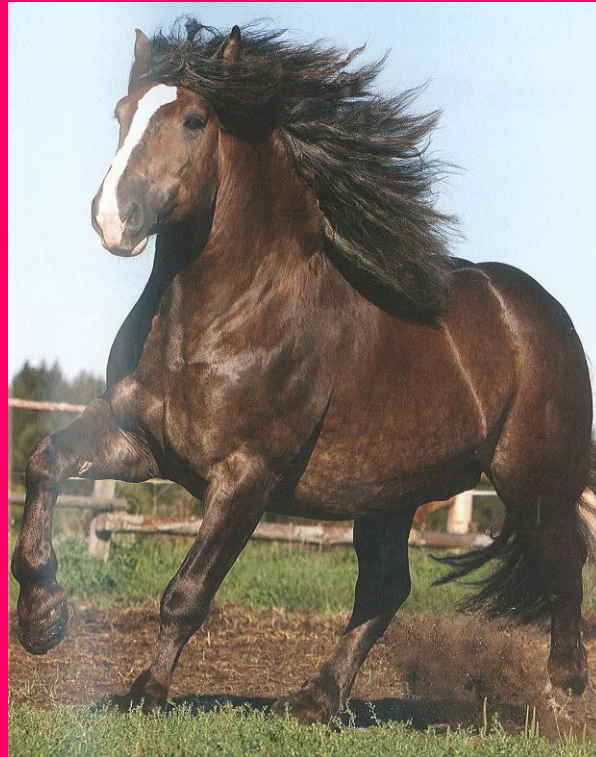

Nebezpečí ohrožení některými druhy zvířat.

Koně:

- **zrak** patří mezi jeho nejvíce vyvinuté smysly,
- má široké zorné pole – předměty vzadu vidí nejasně a mohou ho děsit,
- rychle se leká neznámých věcí,

Norický kůň

Koně:

- **hasič v zásahovém oděvu pro něj může být pořádným strašidlem,**
- v obraně překvapený kůň kope a divočí,
- je nutné něj **mluvit ještě před přiblížením se k němu,**
- je dobré navázat s ním fyzicky kontakt – pohlazením, poplácáním a získat si tak jeho důvěru,

**Českomoravský
belgický kůň**

Koně:

- snaží se utrhnout a divoce kolem sebe bijí.
- pozor na poranění pohozením hlavy koně,
- **kope do předu a do zadu**
- pozor na **pokousání,**

Krávy a býci

- snaží se utrhnout a divoce kolem sebe bijí.
- **kope i do boku**
- velké nebezpečí **přitisknutí ke zdi,**
- dále nebezpečí bodnutí, nebo pohmoždění rohem

Pozor na kravský ocas !!

Ovce a kozy:

Nebezpečí potrkání, povalení a pošlapání

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Nebezpečí zranění hasičů z důvodu:

- a) přitlačení ke zdi nebo ke konstrukci -koně, krávy, býci, skot,**
- b) úderu hlavou zvířete - rohy, čelní kostí - krávy, býci, skot,**
- c) kopnutí - koně, krávy, býci,**
- d) přišlápnutí zvířetem,**

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

- e) **pokousání** - koně, psi, prasata, šelmy, potkani, krysy,

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

f) podrápání - psi, kočky, šelmy, dravci, drůbež,

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

g) podražení nohou - prasata, ovce, kozy,

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

- h) **ušlapání** (stáda - krávy, býci, jalovice, koně, skot),
- i) **poranění rukou** - zejména při odvazování,
- j) **pobodání hmyzem** - vosy, včely, sršně, komáři,

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Množství hmyzu v roji:

- včela medonosná – 10 až 100 tisíc kusů
- vosa – stovky až tisíce kusů
- sršeň – desítky až stovky kusů
- čmeláci – kusy až desítky kusů

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

k) kousnutí cizopasníky - klíšťata, kloši, blechy, roztoči,

l) uštknutí,

Co dělat při uštknutí ?

Ihned volat záchrannou zdravotní službu a než přijede:

- **nechat ránu volně krváčet**
- **zajistit minimální pohyb postiženého**
- **sundat stahující předměty**
- **postižené místo umístit pod úroveň srdce**
 - např. nechat pokousanou ruku s dlahou volně viset
- **zaškrcování končetin, vysávání jedu nebo vypalování rány se nedoporučuje**

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Použitá literatura:

Bojový řád jednotek požární ochrany –

MV GR HZS, ML č. 20 / O – 29. října 2001

Zákon č. 133 / 1985 Sb. o požární ochraně v platném znění

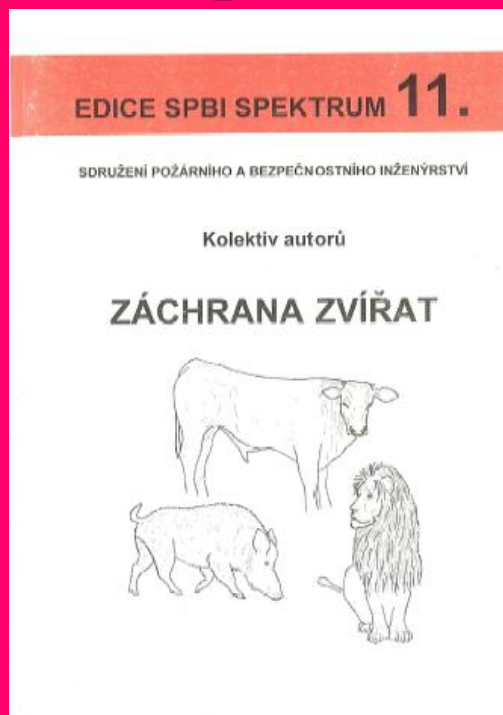
Zákon č. 246 / 1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání (změna - zákon č. 162 /1993 Sb. a zákon č. 193 / 1994 Sb.)

Nařízení vlády č. 27 / 2002, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat.

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Doporučená literatura:

Novák P. - Šoch M. - Volf O. - Zabloudil F. -
Hauptmanová K. - Dousek J.: *Záchrana zvířat,
Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství,
Ostrava, Edice SPBI Spektrum 11., 1998.*

Nebezpečí z ohrožení zvířaty

Doporučená literatura:

Novák P. - Šoch M. a kol.: *Záchrana zvířat II, Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, Ostrava, Edice SPBI spektrum 35., 2003.*

